

Komentaras

2014 07 28

Mažmeninės prekybos augimas atspindi stiprėjantį vidaus vartojimą

Šiandien išleisti mažmeninės prekybos duomenys patvirtina, kad namų ūkių paklausa ir vartojimas atsigauna. Mažmeninė prekyba šių metų sausio – birželio mėnesį lyginant su praėjusių metų pusmečiu išaugo 5,5 procento. Mažmeninė prekyba ne maisto prekėmis buvo ypač stipri ir per pirmą pusmetį išaugo 9,4 procento. Stiprėjančią vidaus paklausą iliustruoja ir mažėjanti naudotų daiktų dalis visoje mažmeninėje prekyboje. Naudotų daiktų mažmeninė prekyba per pirmą pusmetį smuktelėjo 2 procentais.

Stiprėjantį vartojimą ir mažmeninės prekybos apimčių spartesnį augimą sąlygoja eilė veiksnių. Pirmiausia, didėja gyventojų pajamos. Gyventojų pajamos auga dėl didėjančio užimtųjų skaičiaus ir augančių atlyginimų. Pirmąjį šių metų ketvirtį dirbančiųjų skaičius Lietuvoje per metus išaugo 2,2 proc., o atlyginimai to meto kainomis kilo 4,1 proc. Antra, taisosi gyventojų lūkesčiai dėl ekonomikos ir jų asmeninių finansų perspektyvų, ir tai skatina mažiau taupyti ir daugiau vartoti. Trečia, namų ūkius pirkti ilgalaikio vartojimo prekes gali raginti ir visuomenėje tvyrantis netikrumas dėl euro įvedimo. Nors Lietuvos Bankas jau oficialiai paskelbė, kad lito ir euro kursas nesikeis, dalis žmonių baiminasi aukštesnių kainų ir nusprendžia anksčiau išleisti savo santaupas. Ketvirta, paskolų rinka taip pat stabilizuojasi. Nors apie energingesnį kredito rinkos atsigavimą kalbėti dar anksti, paskolų portfelis pagaliau stabilizavosi ir tikėtina, kad gali nuosaikiai augti. Penkta, šalies vidaus paklausą taip pat kaitina nauja ES struktūrinių fondų banga. Sekančiais 7 metais ES parama iš ES struktūrinių ir investicinių fondų kasmet sieks netoli 3,5 proc. BVP, kas yra reikšminga parama Lietuvos ekonomikai. Nors ES parama tiesiogiai veikia šalies investicijas, didelė dalis šių lėšų atitenka namų ūkiams kaip atlyginimai už vykdomus projektus.

Lietuvai susiduriant su atšiauresne aplinka ir padidėjusia verslo rizika Rusijoje, vidaus paklausos stiprėjimas yra svarbi teigiama atsvara Lietuvos ekonomikoje, leidžianti tikėtis tolesnio ekonomikos augimo.

Donatas Brazdžius

Vyresnysis analitikas

Tel. 8 5 2393402

Ekonominių tyrimų departamentas | Rinkų tarnyba